

Context (situatie)

Douia heeft een uur in de week beeldende vorming van mij, Clim Slaats, vakdocent beeldende vorming op Taalbrugjunior te Eindhoven.

Het kind bepaald wat we gaan doen thuis en waar we dat gaan doen.

Douia heeft een zusje, ik ben hen samen in de buurt al een keer op straat tegengekomen.

Ik heb Douia op school gevraagd of ze het leuk zou vinden als ik op bezoek zou komen.

Ze werd zichtbaar enthousiast, sprong in de lucht met haar armen omhoog en riep luid:

“jaaaaa!”

De leerkracht heeft tijdens een oudergesprek toestemming gevraagd.

Douia heeft zelf de tijd bepaald; op de woensdag middag om 3 uur, dan was ze namelijk terug van het ophalen van haar zusje van school.

Ik heb haar een brief voor de ouders meegegeven voor deze definitieve afspraak, dat ik ongeveer een uur blijf en dat we gaan werken samen, iedereen die thuis is mag mee doen.

Vorbereiding

We hebben op school samen een plastic zak gevuld om thuis mee te werken.

Zij mocht kiezen wat daarin moest. In mijn lokaal is van alles ruim aanwezig, gereedschappen, materialen. Met veel materialen heeft ze tijdens de lessen al gewerkt. Ze weet waar alles staat/licht. Ze koos enthousiast voor bepaalde kleuren dikke potloden, potloden, puntenslijper, plakstift, scharen, aquarelverf, penselen, verschillende kleuren A4 papier, klei. Ze was doelbewust en wist waar ze wel of niet mee wilde werken thuis.

Ik heb haar geleerd hoe mijn foto camera werkt, voor als ze zelf thuis foto's wil maken.

Ze vertelde dat ze buiten aan de tafel wilde werken en wilde het huis of haar kamer niet aan mij laten zien. “Dat is niet nodig”, zei ze.

Thuis

Bij aankomst bij haar thuis, deed ze al meteen enthousiast de deur open met haar zusje en moeder. Het is warm weer, 28 graden. Binnen draait de airco. Douia kiest om aan tafel onder de overkapping te werken, achter plastic ramen. De warme lucht van de airco blaast op de tafel. Moeder schenkt limonade in voor de kinderen voor mij een glas water.

Ik heb Douia de zak met spullen bij het binnenkomen al gegeven, zij weet immers waar we mee gaan werken, zij mag het vertellen/uitleggen. Enthousiast legt ze alles op tafel.

Ze vertelt erbij hoe je alles moet gebruiken, dit weet ze van de lessen.

We gaan meteen aan de slag.

*Kleien wil ze, nee eerst toch schilderen.
Tijdens het schilderen komt toch de klei tevoorschijn.
Schilder en klei werk loopt door elkaar.
Er wordt ook geknipt en geplakt.*

Zij en haar zusje werken met enthousiasme.

Ik schilder ook en werk ook met de klei.

Er heerst een ontspannen sfeer, we kletsen tijdens het werken over van alles.

Moeder gaat niet mee doen zegt ze eerst, als ze erbij komt zitten gaat ze tijdens het kletsen toch ook iets kleien, het wordt een slang want we hebben het over de vakantie in Marokko, daar hebben ze slangen. Ze gaan in de zomervakantie naar de bergen waar opa woont.

Er ontstaat een wisselwerking tussen ons 4en met werken.

“Ik maak iets voor bij jou schildering en jij een tekening voor mij”, zegt Douia.

Douia schrijft als titel bij het ene werk; ‘Douia en mama’, bij de andere ‘Douia en Clim’.

Douia maakt een grot van klei voor de slang van mama.
Ze maakt een luiaard van klei en schildert deze met rode lippen. Ze maakt een tekening met boom voor de slang die moeder heeft gemaakt, ook een holletje van klei voor de slang.

Ik vertel moeder dat Douia ons afspraakje zelf heeft geregeld, ook de tijd en hoe lang, moeder zegt: “ik ben trots op je”, en maakt een ‘box’ hand samen met haar.

We hebben het over zomer (het is heet die dag), de zon en water wordt geschilderd. We praten over de vakantie als ze naar Marokko gaan, naar zee en naar opa in de bergen. De twee kinderen zijn nog nooit in Marokko geweest. Vader komt uit Egypte, daar is Douia ooit geweest maar toen was ze nog heel klein.

Moeder vertelt dat hier in Nederland alles mogelijk is,
“we hebben airco, we kunnen iets aanbouwen achter het huis enz”,
In Marokko wat zij kent moet je het doen met wat je hebt en is alles niet zo vanzelfsprekend.
We praten verder over de vakantie in Marokko die ze gaan maken.

Ik maak mijn penseel per ongeluk in mijn drinkwaterglas schoon, tot grote hilariteit van allen, ik pak zelf een schoon glas water.

Nog weken later op school als we het over het thuis werken hebben moet Douia nog heel hard lachen om mijn penseel in het glas drinkwater, ze vertelt dit tegen alle kinderen in de klas die met haar mee lachen.

Ze verzinnen de tekst die bij de kunstwerkjes horen:

*Zusje; Onder water is een huis daar woont een slang-water en een zeedier-water.
De slang slaapt in het bed.
Sproetjes met rood gemaakt.
Door de octopus is er zwart gekomen.*

Douia; Vakantie zomer, zon – lucht – water – gras

We hebben het even over mijn onderzoek en dat ik bij nog meer kinderen op bezoek zal gaan. Ik vertel dat het mij leuk lijkt om over een paar maanden als ik bij verschillende kinderen op huis bezoek ben geweest we een expositie gaan houden in een ruimte waar we al onze kunstwerken op kunnen hangen. En dat de kinderen dan hapjes kunnen maken en iets inschenken. Moeder reageert meteen enthousiast.

Moeder zegt dat ik fijn werk met de kinderen, ze wist nog dat ze in gesprek was gegaan met Douia naar aanleiding van de reflectiebrief met mijn vorige experiment. Ze wenst mij succes met mijn opleiding. De kinderen laten mij uit en helpen om alle spullen en kunstwerken voorzichtig in mijn fietstas te leggen.

Vervolg op school

Op school heb ik samen met Douia de ‘kunstwerken’ van thuis in een gesloten kast gelegd. Zij weet nu waar ze liggen, ze weet ook dat ze waarschijnlijk gebruikt gaan worden voor een tentoonstelling. Na de zomer ga ik met haar nog even bekijken of alles er nog in goede staat ligt.

Wat opvalt wanneer ik haar in de school tegenkom, ze meteen roept en wuift, “jij was bij mij!”. Ze vertelt aan de andere kinderen enthousiast wat we gedaan hebben. Als ik even bij haar in de klas kom vertelt ze aan haar juf ook haar verhaal en dat ze het leuk vond.
Ik kom haar met regelmaat op school tegen en elke keer roept ze enthousiast iets wat er thuis is gebeurd, en dat ik bij haar geweest ben.
Bij haar bezoek in school aan de logopedist, vraagt de logopedist naar het huisbezoek van mij en wat we gedaan hebben. Ze kan daar alleen bevestigend antwoorden dat ik geweest ben, ze kan verder niets vertellen.

Alleen als ze mij in persoon weer ziet, komt haar ervaring van het huisbezoek steeds weer vol enthousiasme naar boven.

Zou het zo zijn dat haar ervaring en het vertellen erover afhankelijk is of ze mij erbij ziet?
Kan ze haar ervaring vertellen in een geheel andere context?

Reflectie

Ik kijk terug op een mooi huisbezoek.

Wat gepand was, een uur, is met het opruimen wat uitgelopen tot anderhalf uur.

Er ontstond een mooie 'als vanzelfsprekende' samenwerking tussen Douia, haar zusje, haar moeder en mij. Gesprekken liepen vloeiend. Er was een ontspannen sfeer.

Gesprek ging over de verschillen in cultuur, hier in Nederland en in Marokko.

De materialen die ze zelf had uitgekozen werkte goed, ze wist hoe ze er mee om moest gaan, aquarelverf en klei is een makkelijk materiaal om thuis mee te werken.

De tafel was wel wat vies geworden, kreeg ik lastig schoon, vond moeder niet erg.

Volgende keer zeil/onderleggers meenemen.

Wat ik hier van meeneem

Belangrijk vind ik dat het kind in the lead is.

Wanneer het kind zelf materiaal uitzoekt en bepaald wat we gaan doen geef ik het vertrouwen aan het kind dat zij zelf kan bepalen wat we gaan doen.

Ik realiseer me dat ik hiermee ook het vertrouwen aan mezelf geef, ik vertrouw erop dat ik me mee kan laten nemen in de thuissituatie door het kind en dat alles goed loopt.

De sfeer is ontspannen, we kletsen makkelijk met elkaar.

Is dit mijn houding die dit teweeg brengt?

Ik verdiep me in Geert Kelchtermans om te kijken wat mijn rol hierin is.

- Kelchtermans, G. (2023). *Leraar zijn leraar worden*. Pelckmans Uitgevers nv.

Er liggen voor mij nog vragen hoe Douia haar verhaal vertelt op school. Waar ligt het aan dat ze haar ervaring zo makkelijk omhoog haalt wanneer ze mij ziet en moeilijk wanneer ze dit aan derden moet vertellen. Wat zou er voor nodig zijn om dit voor haar makkelijker te maken? Dit zijn vragen voor het interview met de expert, Daan Hermans, senior onderzoeker Kentalis Academie, die ik op 21 aug heb gepland.

Bij start nieuwe schooljaar ga ik hierover in gesprek met gedragswetenschappers en logopedist op de Taalbrugjunior.

Het gesprek ging o.a. over culturele economische verschillen in Marokko en Nederland.

Vanuit de funds of knowledge benadering van Luis Moll neem ik mee om te bekijken waar de vaardigheden zitten binnen het gezin of binnen de buurt/straat.

- Moll, L. C., Amanti, C., Neff, D., & González, N. (1992). Funds of knowledge for teaching: Using a qualitative approach to connect homes and classrooms. *Theory into Practice*, 31(2), 132-141.

Gesprek gepland met 20 aug 2024 gesprek Marianne Boogaard, senior onderzoeker Kohnstam instituut, Taalwetenschapper, zij hebben een groot onderzoek gedaan naar 'verborgen kennisbronnen' (funds of knowledge).